

Zpráva o činnosti
Městské knihovny v Č. Krumlově
2010

1. Hlavní úkoly na rok 2011

- Pokračování v tvorbě souborného katalogu českokrumlovského regionu (postupné připojování a zveřejňování zbývajících on line katalogů obecních knihoven Českokrumlovska na Internetu; viz on line katalog Městské knihovny v Českém Krumlově)
- Zpracování 2 projektů do programu MK ČR – Knihovna 21. století – 2011 (1. Literární a výtvarná soutěž pro děti, 2. nákup zvukových knih)
- Provedení revize knihovního fondu v oddělení pro děti a v oddělení pro dospělé čtenáře (červenec)
- Podíl na akcích města ke 400. výročí připomenutí smrti posledního Rožmberka Petra Voka a příprava vlastních akcí knihovny (např. přednášky o osobnostech tohoto šlechtického rodu, soutěž pro děti i dospělé, výstava)
- Účast na celorepublikově vyhlášených akcích knihoven (např. „Březen – měsíc čtenářů“, Týden knihoven 2011, významná výročí apod.)
- Účast na vzdělávacích a jiných důležitých knihovnických akcích

1.1 Číselné ukazatele	2009	2010
Registrovaní čtenáři celkem	2.649	2.790
- z toho do 15 let	597	681
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy)	37.213	36.924
Výpůjčky celkem	125.468	124.459
- z toho nauč. lit. pro dospělé	25.671	26.518
krásná lit. pro dospělé	66.648	67.612
nauč. lit. pro děti	2.841	2.658
krásná lit. pro děti	12.691	11.023
ostatní dokumenty (zvukové knihy)	712	782
Výpůjčky periodik	16.875	15.866
Vzděl. a vých. kolekt. akce	128	173
Semináře, odbor. porady, konzultace – region	331	309
vzdělávací akce – region	26	27
Výměn. soubory knih pro region/sv.	224/16.280	184/13.893
Počet uživatelů internetu	1.708	1.568
- z toho do 15 let	561	192

Uvedené číselné ukazatele zahrnují činnost celé městské knihovny, tzn., že jsou započítány statistické údaje centrální knihovny v Horní ulici, poboček Plešivec a Mír

a výsledky činnosti oddělení regionálních služeb.

Celkový počet čtenářů vykazuje nárůst; tento je způsoben i tím, že narůstá počet čtenářů, kteří současně navštěvují a využívají více provozů knihovny, což je jim umožněno s jedinou čtenářskou legitimací. Také je to dáno tím, že katalog knihovny, který je na Internetu, uživatele už „doma“ informuje, kam si volný žádaný titul může jít vypůjčit; zda do centrální knihovny nebo do některé z poboček.

Nárůst je sledován i u kategorie dětských čtenářů. V tomto případě se osvědčila velmi dobrá spolupráce se školami (zájem škol o besedy, lekce informatiky a další různé programy narůstá) a velkou zásluhu na tom má akce Cesta do knihovny, díky které registrujeme každoročně prvňáčky jako začínající čtenáře.

Velmi slabé oproti minulosti je využití Internetu; překvapivě se snížil počet dětských uživatelů, klesá i počet dospělých, kteří kvůli Internetu knihovnu využívají. Předpokládáme, že tento stav je důsledkem snadné dostupnosti Internetu ve školách a v hojném rozšíření v domácnostech.

Uvedené výsledky ve výpůjční činnosti jsou mírně nižší než v roce 2009; jde trochu o rozpor; s více čtenáři by se daly očekávat vyšší výpůjčky, ale není tomu tak. Fyzická návštěvnost je jen mírně nižší oproti loňskému stavu, zvyšuje se však návštěvnost tzv. virtuální. Registrovaní uživatelé mají možnost z prostoru mimo knihovnu nejen prodlužovat své výpůjčky, ale také si žádané tituly rezervovat. Tito uživatelé, jejichž počet narůstá, odkládají svou fyzickou návštěvu knihovny, což v důsledku vede k tomu, že si nepůjčují další knihy a nové výpůjčky tak nepřibývají. Také je třeba brát v úvahu, že např. dětští začínající čtenáři, kteří sice zvyšují celkový počet čtenářů, čtou zatím málo a příliš statistiku výpůjček neovlivní.

Knihovna udržuje v aktuálnosti své www stránky, na kterých podává základní informace o provozu, a také o akcích, které jsou průběžně připravovány pro veřejnost. Ve fotogalerii jsou uloženy „momentky“ z uskutečněných akcí. Kromě fyzické návštěvnosti je statisticky sledována i návštěvnost www stránek. V roce 2010 počítadlo zaznamenalo 36.356 virtuálních návštěv stránek, což je o necelé 4.000 více než v loňském roce.

2. Péče o knihovní fond

2.1 Doplnování KF

Přírůstek KF za rok 2010 celkem.....	3.676 knih. jednotek
z toho doplňovací odd. (hrazeno Jč krajem, příp. dary).....	1.719 knih. jednotek
Úbytek KF v roce 2010	1.266 knih. jednotek
z toho doplňovací odd.	152 knih. jednotek

Knihovní fond obsahoval k 31. 12. 2010 celkem 114.757 knihovních jednotek; z toho 34.332 knihovních jednotek obsahoval tzv. výměnný fond regionálního oddělení.

Na nákup knihovního fondu (knihy, časopisy, zvukové knihy, licence služby FULSOFT) byla využita částka ve výši 414.564,- Kč, z toho bylo 200.032,- Kč na nákup knihovního fondu doplňovacího oddělení (hrazeno z dotace Jihočeského kraje na výkon regionálních funkcí).

Způsob nákupu se nezměnil; nákup KF je prováděn nadále převážně prostřednictvím Internetu s výhodnými rabaty. Jen malá část nových knih je nakupována v obchodech (jedná se o tituly, které se v obchodní internetové síti zatím neobjevily), 1.056 knihovních jednotek (kromě knih a brožur jsou to i CD nosiče) knihovna získala darem (za 0,- Kč) a to jednak od čtenářů, dále od různých institucí (např. vyřazené brožury z křemežské knihovny, 17 svazků knih bylo získáno z programu MKČR Česká knihovna, další publikace věnovali knihovně sami autoři, své publikace zaslá již tradičně Multikulturní centrum Praha, Min. zahraničí ČR aj.).

2.2 Zpracování KF

Zpracování knihovního fondu probíhá prostřednictvím integrovaného knihovnického programu Clavius; nenastaly v něm žádné změny a oddělení zpracování knihovního fondu krumlovské knihovny pokračuje ve spolupráci s Národní knihovnou ČR na tvorbě národních autorit a podílí se na tvorbě republikového souborného katalogu CASLIN. Od roku 2007 toto oddělení získává, zpracovává a předává do studovny nový typ dokumentu – tzv. zvukové knihy na CD nosičích. Do fondu zvukových knih přibylo v roce 2010 celkem 86 nových titulů. Půjčování je umožněno pouze handicapovaným uživatelům (mají výjimku v autorském zákoně).

Pracovnice studovny pokračuje v budování databáze tzv. analytických záznamů (je zpracováván hlavně regionální tisk a ukládány jsou záznamy týkající se města Český Krumlov a vůbec celého českokrumlovského regionu). Narůstající databáze těchto záznamů a uložené kopie článků jsou výborným zdrojem informací o našem městě a Českokrumlovsku, a to hlavně z hlediska událostí a významnějších osobností. Tyto záznamy o člancích jsou od roku 2008 díky novému programu (další modul systému Clavius – pořízen za finanční podpory z MK ČR – programy VISK 3 - 2008) dostupné uživatelům nejen ve studovně, ale už i prostřednictvím Internetu nejširší veřejnosti na stránkách knihovny www.knih-ck.cz (on line katalog knihovny).

2.3 Aktualizace KF

Aktualizace knihovního fondu je prováděna průběžně.

Úbytek KF k 31.12. 2010 činil celkem 1.266 knihovních jednotek.

Vyřazené knihy byly odepsány, změny jsou postupně prováděny jak v úbytkových, tak i přírůstkových seznamech.

S vyřazenými knihami bylo naloženo podle platných předpisů (přednostně byly nabídnuty knihovnám v regionu, seznam odpisů byl uveřejněn na Internetu pro ostatní knihovny, zbývající část je určena pro příležitostný prodej veřejnosti).

3. Služby čtenářům

Během roku nedošlo k žádnému neplánovanému omezení činnosti knihovny. Jako v předchozích letech byl provoz omezen pouze v době letních prázdnin. Provozní doba jednotlivých oddělení pro veřejnost zůstala téměř nezměněna; k mírnému prodloužení došlo u pobočky Plešivec (návrat pracovnice z mateřské dovolené – návrat k původní provozní době).

K úpravě provozu došlo ještě u oddělení pro děti; na základě uspořádané ankety bylo zjištěno, že děti by uvítaly delší odpolední provoz, takže od října 2010 jsou prodlouženy úterky a čtvrtky z 16,00 na 17,00, naopak v pátek došlo ke zkrácení provozu do 16,00 hodin. Zatím se tato úprava osvědčila.

Prostřednictvím MVS bylo poskytnuto našim čtenářům celkem 111 knih z jiných knihoven v republice. Z fondu českokrumlovské knihovny bylo poskytnuto jiným knihovnám v republice 712 svazků.

K 31.12.2010 je registrovaným čtenářům v Městské knihovně v Horní a na pobočkách Mír a Plešivec k dispozici celkem 12 počítačů, z toho 10 připojených k Internetu, 2 slouží výhradně jen jako on line katalogy v oddělení dospělých čtenářů.

Přístupu k Internetu využilo celkem 1.568 čtenářů. Psaní v textovém editoru uživatelé knihovny vůbec nevyužili.

Pro čtenáře knihovny bylo pořízeno v rámci kopírovací služby ve studovně celkem 734 kopií z materiálů knihovny, dále 969 placených tisků z používaných tiskáren u počítačů.

V MěK (včetně poboček) bylo k dispozici (pro prezenční i absenční využití) celkem 137 titulů novin, časopisů a dále průběžně doplňovaný fond regionálních publikací a příručkové literatury (slovníky, encyklopedie, obrazové publikace aj.).

Během roku 2010 uspořádala knihovna celkem 173 akcí; z toho jich 76 mělo vzdělávací charakter (např. individuální lekce základů práce s počítačem, instruktáže k použití Internetu, psaní v textovém editoru, lekce informační výchovy pro školy, besedy o literatuře, autorech apod.), v ostatních případech šlo o cestopisné besedy, autorská čtení, přednášky na zajímavá témata).

Pro děti bylo připraveno za rok 2010 celkem 97 programů; kromě toho ještě další oblíbené soutěže a kvízy.

Již pátým rokem se uskutečnila Cesta do knihovny; jde o projekt, který si klade za cíl získávat nové čtenáře mezi dětmi, které se naučily číst. Vyvrcholením práce s prvňáčky je potom tzv. pasování na čtenáře v závěru školního roku. Setkání s pasovanými čtenáři se zúčastňují i někteří rodiče, zpravidla jsou pozváni i zástupci města a tím akce získává slavnostnější ráz.

„Cesta do knihovny“ je mezi dětmi i pedagogy oblíbená; část dětí skutečně knihovnu poté pravidelně navštěvuje a využívá.

Velmi vydařenou akcí bylo setkání s autorkou knih pro děti i dospělé Vítězslavou Klimtovou. Její besedy o strašidlech a skřítcích se zpíváním veselých písniček se zúčastnily 2 třídy mladších žáků.

K nejzdařilejším programům patřil také ten, který pracovnice dětského oddělení připravila k 80. narozeninám výtvarníka Adolfa Borna.

I v roce 2010 byla vyhlášena začátkem nového školního roku Literární a výtvarná soutěž pro děti; konala se již posedmé. Téma „Za zvířátky kolem světa“ děti zaujalo, nakonec se sešlo 439 soutěžních prací (394 výtvarných a 45 literárních). Odborná porota vybrala nejlepší práce a při slavnostním vyhlášení výsledků v Prokyšově sále byli autoři úspěšných prací odměněni. (Na tuto soutěž knihovna žádala – stejně jako v letech minulých – podporu podaným projektem na Min. kultury ČR v rámci grantového programu Knihovna 21. století. Bohužel neúspěšně; nakonec soutěž podpořilo Město Český Krumlov v rámci Programu na podporu kultury). Po skončení soutěže byly všechny práce dětí vystaveny v prostorách knihovny.

Také pro dospělé návštěvníky se konala celá řada zajímavých besed na různá témata; již tradičně velkou návštěvnost knihovna zaznamenala při cestopisných přednáškách a besedách (např. Skotsko viděné z vody – o cestě lodí – MUDr. A. Jegorov, Colorado v USA – o ročním studiu Tomáše Václavíčka na americké střední škole, beseda o Šumavě s Ing. A. Pavlíčkem, Putování lodí po obnoveném Baťově kanále – opět MUDr. A. Jegorov).

Ve spolupráci s Milevským muzeem knihovna připravila pro veřejnost i v tomto roce komponovaný program – renesanční večer s tanci, šermem a tentokrát italskou renesanční poezií (původní záměr uskutečnit tento program na nádvoří prelatury opět ztroskotal kvůli počasí, takže představení nakonec proběhlo v Prokyšově sále).

Hlavně pro ženy, příp. maminky s dětmi, byly zorganizovány dvě výtvarné dílny; jedna byla věnována ukázkám a tvorbě nepříliš známé výtvarné techniky zvané encaustika (pod vedením výtvarnice paní E. Karmazínové), druhá se konala před Vánocemi a měla za cíl ukázat zhotovení jednoduché a vkusné slavnostní výzdoby domova (paní Slováková). Pro některé akce bylo zvoleno krásné prostředí Městské galerie; konala se zde např. malá módní přehlídka bižuterie, několik zajímavých výstav, na kterých se knihovna podílela (např. výstava obrazů polských výtvarníků z Radomi, obsáhlá výstava k 90. výročí Klubu českých turistů – organizace Č. Krumlov, o prázdninách zde sídlila výstava výtvarných prací pod názvem Burladingerští malíři, v říjnu si mohli zájemci prohlédnout putovní výstavu fotografií Poznej světové dědictví UNESCO, která prezentovala vybrané nejkrásnější památky a přírodní celky, které jsou zapsány na Seznamu světového dědictví. V listopadu se zde konala hojně navštívená výstava BIBLE).

Už podruhé se zde příjemně pobavili téměř v závěru roku účastníci programu Adventní podvečerník; Swingtrio s hosty naladilo všechny zúčastněné tentokrát vánočně a setkání mělo úžasnou atmosféru.

Knihovna trvale nabízí svým uživatelům i vzdělávací akce, např. základní instruktáže k používání počítače, textového editoru, Internetu, on line katalogu knihovny apod. Jen pracovnice studovny poskytla – a to převážně seniorům – více než 40 vzdělávacích lekcí. Účastníci velmi pozitivně hodnotí individuální přístup, hlavně zvolené tempo a také známé prostředí studovny, což v důsledku vede k potěšujícím výsledkům.

4. Metodická činnost

Jako každoročně byly zpracovány statistické výkazy všech knihoven regionu za rok 2009. V rámci metodické pomoci obecním i městským knihovnám regionu se uskutečnilo celkem 184 metodických návštěv, evidováno bylo 116 konzultací. Konkrétní fyzická pomoc byla poskytnuta při aktualizacích a revizích knihovnických fondů, při práci s integrovaným knihovnickým systémem LANius, Clavius a Clavius REKS a také při zpracování projektů do grantových programů Min. kultury ČR – VISK 3 nebo Knihovna 21. století.

Pro pracovníky v knihovnách bylo uskutečněno celkem 27 vzdělávacích akcí. Pokračoval rozvoz výměnných souborů knih (ve 185 souborech bylo rozvezeno celkem 13.893 svazků), konalo se 9 porad pro knihovníky z profesionálních knihoven a pro dobrovolné knihovníky regionu.

Činnost oddělení regionálních služeb je financována z prostředků Jihočeského kraje; vzhledem ke značnému snížení dotace na rok 2010 – pro naši knihovnu o 27 %! – bylo nutno snížit jak nákup literatury, tak léty vybudovanou vysokou úroveň ostatních služeb (výrazně musel být omezen rozvoz výměnných souborů a počet metodických návštěv).

5. Další činnost

Ředitelka knihovny byla členkou Kulturní komise města; zúčastňovala se jednání této komise, příp. spolupracovala při hodnocení projektů.

V roce 2010 se ředitelka knihovny podílela na programu Akademie 3. věku, kterou pořádaly poprvé Domy s pečovatelskou službou Č. Krumlov pro seniory.

Nadále pokračuje již dlouhodobá spolupráce s českokrumlovskými školami, institucemi a organizacemi (např. Domy s pečovatelskou službou, Šípek, Klub českých turistů).

O své činnosti informuje MěK občany průběžně prostřednictvím nástěnek v prostorách jednotlivých výpůjčních provozů, vývěsek, kulturního kalendáře města, regionálního tisku nebo na internetové adrese www.knih-ck.cz.

6. Porady, školení a semináře

Během roku se pracovnice českokrumlovské knihovny zúčastnily mnoha školení a seminářů, např.:

- **V Národní technické knihovně v Praze** – rekvalifikační knihovnický kurz (Marie Nováková), seminář Knihovny – média – komunikace
- **V Národní knihovně ČR v Praze** – školení supervisorů – program Autority, setkání uživatelů systému Clavius, Benchmarking knihoven, seminář Výzkumy v knihovnách

- **V Městské knihovně v Praze** – seminář Knihovna a její město
- **Goethe-Institut Praha** – Knihovny v Evropě (výkony v knihovnách, výzkumy čtenářství apod.)
- **V JVK Č. Budějovice** – školení AACR2 pro katalogizátory, seminář Knihovna jako obývací město, Google a jeho služby (cyklus)
- **SKIP** (Svaz knihovníků a informačních pracovníků)
Valná hromada – Praha + exkurze v digitalizačním centru Nár. knihovny ČR
Exkurze v nově otevřené Akademické knihovně JČU
Práce s dětskými čtenáři – setkání jihočeského Klubka v Č. Budějovicích
„Jičín – město pohádky“ – tradiční akce pro pracovníky dětských oddělení
Příprava koncepce rozvoje knihoven na léta 2011-2014 v Jihlavě
Literární Šumava 2010 – Od Netolic ke Strakonícím (práce s regionální literaturou) – návštěva MěK Netolice, přednáška o historii a současnosti regionu v Městském muzeu JUDr. Kudrny
Poznávací zájezd Po knihovnách Mělnicka, cestou exkurze v nově otevřené Národní technické knihovně v Praze
Malé podzimní setkání knihovníků v Dačicích

Jiné:

- Ředitelka s metodičkou se zúčastnila všech jednání a porad týkajících se výkonu regionálních funkcí pověřenou knihovnou (v JVK v Č. Budějovicích);
- Ředitelka je členkou rady Sdružení SKAT; zúčastnila se jednání rady a výroční schůze SKAT (Praha)
- Ekonomka knihovny absolvovala potřebná školení v rámci účetnictví a mezd (Č. Budějovice, Praha)

7. Změny ve vybavení MěK

- nový LCD monitor (pro studovnu)
- nový výkonný počítač (pro ekonomku)

7. Různé

7.1 Dotace a sponzorské dary

- Zřizovatel – Město Český Krumlov – poskytl na provoz knihovny v roce 2010 celkem **4.437 tis. Kč**
- Prostředky získané od Jč kraje v roce 2010 na výkon regionální činnosti ve výši **876 tis. Kč**
- Zřizovatel – Město Český Krumlov – přispěl **10 tis. Kč** – z Programu na podporu kultury – na 7. ročník Literární a výtvarné soutěže pro děti

- Finanční sponzorské dary: **5 tis. Kč** (MUDr. M. Divišová)

7.2 Odborná činnost

- Týdenní odbornou praxi (40 hodin) v knihovně absolvovala pod vedením ředitelky studentka bakalářského studia českobudějovické filozofické fakulty, katedry bohemistiky Alena Soukupová.

Zapsala: K. Votřelová
Český Krumlov 25. 1. 2011